

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

10.7.2023 г.

X ФО-13

Изм. №

София

Signed by: Ministry of Finance

ДО
КМЕТОВЕТЕ НА ОБЩИНИ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ НА
ОБЩИНСКИТЕ СЪВЕТИ

УВАЖАЕМА/И Г-ЖО/Г-Н КМЕТ,

Един от ангажиментите на страната ни по Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) е съществено редуциране на неконкурентното възлагане на обществени поръчки, вкл. драстично намаляване използването на процедури на договаряне. Делът на тези процедури следва да спадне от 23 на сто до 7 на сто през 2025 г.

Анализът на данни от Регистъра на обществените поръчки показва, че съществен дял от процедурите на договаряне без предварително обявление по чл. 18, ал. 1, т. 8 от Закона за обществените поръчки (ЗОП) са свързани с поръчки, които подлежат на изпълнение само от определен стопански субект поради наличие на изключителни права. В частност те касаят доставки на питейна вода, топлоснабдяване, газоснабдяване и др., извършвани от дружества монополисти в съответния сектор. Обичайно тези договори се сключват за срок от една година, който е много по-кратък от предвидения в чл. 113, ал. 1 от ЗОП максимално допустим петгодишен срок.

Същевременно от преглед на публикациите в TED – Електронен ежедневник за поръчки, приложение към „Официален вестник“ на Европейския съюз (ОВ на ЕС), се установява, че възложителите използват процедурата по чл. 18, ал. 1, т. 8 от ЗОП, дори когато стойността на договора е под праговете по чл. 20, ал. 1 от ЗОП и се изисква прилагането на процедура пряко договаряне, съответно реда за изпращане на покана до определени лица. Съгласно чл. 35, ал. 1 от ЗОП задължението за публикуване на информация в TED касае само процедури, чиито стойности са равни или по-големи от посочените в чл. 20, ал. 1 от ЗОП. Изключение от това правило са случаите, когато се възлага самостоятелно част от поръчка на висока стойност (напр. обособена позиция). Тази практика води до изкуствено и необосновано завишаване на процента/дела в общата статистика на процедурите на договаряне без обявление.

Предвид изложеното с цел осигуряване на ефективност при разходването на публичните средства и с оглед изпълнение на ангажиментите по НПВУ, препоръчваме сключване на договори с монополни дружества **за срок по-дълъг от една година**, съгласно чл. 113, ал. 1 от ЗОП, **едновременно** с прилагане на някоя от следните възможности, предвидени в закона:

- Възлагане на поръчки от възложител, който е разпоредител с бюджет от по-висока степен за нуждите на неговите разпоредители с бюджет от по-ниска степен, независимо че те

са самостоятелни възложители (чл. 7, ал. 4 от ЗОП), напр. сключване от общината на общ договор за доставка на питейна вода за нуждите на всички нейни разпоредители, когато това води до подобряване на ефективността на разходите в общините и до намаляване на цените по съответните договори;

- Съвместно възлагане на обществени поръчки от двама или повече възложители чрез споразумение между тях, в което следва да се уредят организационните, техническите и финансовите въпроси, свързани с провеждането на процедурата и сключването на договора, съответно разпределението на доставките или услугите, предмет на поръчката и др. (чл. 8 от ЗОП);

- Създаване на централни органи за покупки на местно ниво при прилагане на възможностите по чл. 96, ал. 1 и ал. 3 от ЗОП.

Във всички случаи обявление за възложена поръчка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от ЗОП следва да се попълва и публикува в ОВ на ЕС само за възлагането на договори на стойност по чл. 20, ал. 1 от ЗОП, с изключение на случаите когато части/обособени позиции от такава поръчка се възлагат самостоятелно и са на ниска стойност.

Обръщаме внимание, че съгласно т. 37 от ДДС 4/22.06.2023 г. относно изготвянето и представянето на тримесечните отчети за касовото изпълнение, оборотните ведомости и друга отчетна информация към 30.06.2023 г. на бюджетните организации, за ангажиментите, попадащи в обхвата на т. 12 и 13 от ДДС № 04/2010 г. се прилагат едни и същи правила за отразяване на възникването и стойността на ангажимента съгласно т. 14 от горесцитираното указание.

В допълнение напомняме, че след приемането на ЗПФ и въведената с § 1, т. 27 от ЗПФ легална дефиниция за поети ангажименти за разходи, с разпоредбата на т. 78 от ДДС № 14/2013 г. се конкретизира, че ангажиментите по т. 12 от ДДС 04/2010 г. са приравнени на ангажименти с незабавна реализация (по смисъла на т. 14 от ДДС № 04/2010 г.) и за тях се прилага редът на отчитане чрез използването на сметки 9801 и 9803.

В тази връзка уточняваме, че за целите на бюджетиране и отчитане на изпълнението на бюджета, терминът „ангажименти с незабавна реализация“ се прилага за всички поети ангажименти за разходи, за които е приложен редът на отчитане чрез сметки 9801 и 9803 – както за ангажиментите по т. 13, така и за ангажиментите по т. 12 и 15 от ДДС № 04/2010 г., независимо от това как и чрез какви процедури са договорени и поети такива ангажименти.

Обръщаме внимание, че ангажиментите с незабавна реализация не се включват при изчисляването на правилата по чл. 94, ал. 3, т. 2 и чл. 130а, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните финанси.

В срокове за представяне на тримесечните отчети за касовото изпълнение на общинските бюджети по чл. 133, ал. 1 от Закона за публичните финанси общините представят обяснителна записка за предприетите действия по изпълнение на горните препоръки, която се прикачва към съответния отчет в Информационната система за общините на електронен адрес <http://iso.minfin.bg>, като за целта се избира вид файл „Други“.

10.7.2023 г.

X АВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

АСЕН ВАСИЛЕВ

Signed by: Assen Vaskov Vassilev